

complicate, să aibă perspectiva unei activități independente, creatoare, plăcute și atrăgătoare.

Bibliografie

1. Cerghit, I., Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006.
2. Curriculum școlar, cl. I-IV, Chișinău 2010.
3. Educația tehnologică. Ghid de implementare a curriculumului modernizat pentru clasele I – IX, Editura Lyceum, Chișinău, 2011.
4. Grosu, E., Croitoru, R., Ciobanu, L., Educația tehnologică. Manual pentru clasa a 4-a, Editura Epigraf, Chișinău, 2012.
5. Matei, S., Cosma, D., Sârbu, I., Sârbu, M.-A., Metodica predării educației tehnologice, Ed. Arves, 2008.
6. Standarde de eficiență a învățării, Ed. Lyceum, Chișinău, 2012.

MODALITĂȚI DIDACTICE DE DIVERSIFICARE A ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAȚIE PLASTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREȘCOLAR

PUICĂ Eliza, lector

Summary

This communication reflects the methodology of diversification of artistic education for preschool field to combat the monotony of children. It is proposed the practice solutions for diversification of art materials from classic to modern.

Noul concept didactic modernizat al activităților de *Educație Plastică* în contextul reformelor propuse de Codul Educației și curriculumului național reiese din specificul acestei activități, integrate la aspectul formativ al procesului educațional modern. Ideea de bază al noului concept didactic constă în faptul, că această activitate nu va forma un „copiator care poate calchia perfect realitatea

ce-l înconjoară”, „care posedă iscusit o tehnică sau alta”, ci va „culturaliza, sensibiliza și forma un dialog dintre copil și lumea artelor”[2].

Experiența creației și comunicării artistice în domeniul artelor plastice va asigura formarea deprinderilor de lucru și a competențelor inițiale pentru însușirea materiei de studiu în domeniul artei plastice atât în aspect teoretic, cât și în aspect practic.

Formarea deprinderilor de lucru practice de materiale de artă la această

disciplină necesită acumulări de cunoștințe în însușirea elementară a limbajului plastic, în particular a punctului, liniei, culorilor etc., dexterități ce permit manipularea cu instrumentele de lucru, cum ar fi: pensula, creionul, paleta, carioca, bastonașele de ceară etc., cât și abilitățile manuale în aplicarea pe diverse tipuri de suport a materialelor de artă, cum ar fi: acuarela, guașa, vopselele acrilice, cărbunele, sanguina, sousul etc. prin intermediul acestor materiale de artă și tehnici de lucru în artele plastice copiii din treapta preșcolară vor fi învățați să creeze diferite „imagini artistice”, să transforme emoțiile personale în „explozii sentimentale”, materializate în forme și simboluri spațiale, vizuale, cromatice[6].

Curriculumul activităților de Educație Plastică în treapta preșcolară recomandă aplicarea în cadrul orelor a diverselor modalități de expresie plastică, în diferite materiale de artă și în genuri plastice cum ar fi: pictura, grafica, sculptura, arta decorativă etc. de asemenea.

Diversificarea activităților de educație plastică presupune un ansamblu de măsuri de ordin didactic artistic și tehnologic, care are drept imperativ educațional „crearea unei stări de bine a preșcolarilor, pe fundalul căreia asimilarea cunoștințelor și formarea deprinderilor de lucru în domeniul artelor plastice se produce mai ușor. Utilizarea diverselor materiale clasice, tradiționale cum ar fi acuarela, guașa, hîrtia colorată, carioca, ceracolorul, creioanele colorate, plastilina dar și materiale de artă moderne (plantele uscate, fructele, aluatul, nisipul, sârma, zăpada, materialele textile etc.), instrumente și tehnici de lucru mixte, vor ajuta copiii din grădiniță să însușească atât arta comunicării

ideilor și mesajelor vizuale, cât și să le formeze abilități și deprinderi specifice în lucrul cu materialele de artă[2].

Ideea fundamentală a conceptului de educație plastică în vigoare constă în faptul că *imaginea artistică–plastică este rezultatul actului de creație și,*

concomitent, metodă de instruire[Ibidem].

Aspectul material al mesajelor vizuale se realizează prin intermediul limbajului plastic: punctul și linia plastică cu varietățile lor, culoarea cu legitățile ei, forma plastică etc. Spre exemplu, la predarea punctului plastic se vor utiliza materiale de artă, tehnici de lucru care ar exemplifica expresivitățile lui: tehnica „pointilistă” în pictură sau desen stropirea punctelor, imprimarea sau ștampilarea punctelor decorative sunt doar câteva tehnici de artă ce pot fi realizate în contextul acestor teme plastice.

În acest cadru conceptual rolul materialelor de artă, a tehnicilor de lucru clasice și moderne reprezintă un mijloc didactic și artistic de diversificare a dezideratelor expuse mai sus. *Studiul materialelor de artă, a tehnicilor de lucru reprezintă mijloace de creare a imaginilor artistico-plastice, prin urmare și mijloace de instruire.* Valoarea incontestabilă a acestui compartiment curricular rezidă în faptul, că el le oferă o posibilitate eficientă copiilor din treapta preșcolară de a transforma procesul educației plastice în procesul actului de creație, lipsit de inhibiții, de frica de a greși în realizarea lucrărilor plastice[5].

De asemenea, compartimentul curricular ce vizează inițierea preșcolarilor cu

instrumente, materiale și tehnici de artă are menirea *de a introduce treptat preșcolarii în variata lume a limbajului plastic*, de a-i face să înțeleagă ce este punctul și linia plastică, cum există, se combină și se înmulțesc tonalitățile și nuanțele culorilor, ce tipuri de forme creează artistul plastic studiind natura.

Însă, cel mai important imperativ al curriculumului în vigoare ține de *formarea competențelor practice în lucrul cu materialele care*

este un ansamblu/sistem integrat de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini dobândite de copii prin învățare și mobilizare în contexte specifice de realizare, adaptare vârstei și nivelului cognitiv al acestora în vederea rezolvării unor probleme cu care acesta

se poate confrunta în viața reală[4].

Deci, una din modalitățile didactice de diversificare a activităților de „Educația Plastică” în grădiniță ține de *explorarea diverselor materiale, instrumente și tehnici de artă, iar alta de însușirea limbajului plastic prin diverse tehnici și materiale de artă*[5].

Axarea diferitor tipuri de activități specifice domeniului „Arta plastică” cum ar fi studiul naturii, arta decorativă, modelajul, etc. aduc o contribuție enormă în realizarea „Educației Plastice” punând accent pe formarea deprinderilor practice în lucrul cu materialele de artă stabilind o viziune nouă, modernă, netradițională față de aplicarea conținuturilor. Astfel, conținuturile devin mobile, flexibile și pot realiza sau reflecta gradul de creativitate și profesionalism al fiecărui educator aparte, ce educă și instruieste copiii în treapta preșcolară.

Începînd chiar cu vârsta cea mai timpurie, la centrul „Arte”, copiii vor trebui nu doar să însușească termeni legați de noțiuni elementare sau tipuri simple de limbaj plastic, dar și să cunoască materiale de artă și de tehnicile de lucru în domeniul artelor plastice, pentru ca să poată realiza personal, în mod practic, aceste tehnici în diverse lucrări de artă.

În cadrul activităților grafice cele mai uzuale instrumente și materiale de artă ce vor trebui însușite în treapta preșcolară sunt creta, cărbunele, sanguina, sousul, pastelul, vopsele de acuarelă și guașe, cariocile, pensulele etc., materiale ce vor aduce un flux artistic nou în diversificarea educației plastice în grădiniță.

Sub aspectul formării deprinderilor de lucru și dezvoltării plastice a copiilor a evaluării acestora la „Educația Plastică” se vor iniția discuții, observări și comparări de materiale de artă pe diverse planșe didactice, reproduceri, lucrări originale[3].

O altă modalitate metodologică de diversificare a educației plastice și de dezvoltare plastică a preșcolarilor la „Educația Plastică” în grădiniță va avea loc prin însușirea calităților artistice ale instrumentelor, materialelor și tehnicilor de artă și se va realiza *prin exercițiile picturale, exercițiile grafice* de dezvoltare a abilităților manuale. De asemenea, curriculumul actual prevede pentru acest tip de activități în grădiniță recomandă *experimentări* în materiale și tehnici de artă în procesul familiarizării cu punctul, linia, culoarea prin particularitățile specifice ale instrumentelor și materialelor de lucru în pictură și desen[2].

Studiul *materialelor, instrumentelor și tehnicilor* la centrul „Arte” prevede aprofundarea cunoștințelor și experiențelor legate de studiul materialelor de artă și tehnicilor grafice, picturale, decorativ-aplicate. În contextul studierii tehnicilor de lucru în diverse materiale și genuri de artă în treapta preșcolară *se învață și tehnica modelajului și a sculpturii*[4].

Activitățile de educație plastică în grădiniță se realizează prin *discuții* legate de analiza materialelor de artă. În cadrul discuțiilor se vor propune pentru analiză opere sculpturale, picturale, grafice realizate de mari maeștri în artele plastice, care au fost realizate în astfel de materiale de artă cum ar fi lutul, piatra, bronzul, granitul, marmura, etc.

În cadrul activităților de educație plastică, se vor face *observații, comparații* de asemănare și deosebire a operelor de artă plastică prin prisma materialelor și tehnicilor de lucru artistico-plastice, în care au fost realizate. De asemenea, în treapta preșcolară conform curriculumului susnumit, activitățile de învățare și evaluare recomandă aplicarea unor *exerciții – joc* în contextul temelor: „Eu sunt pictor”, „Eu sunt grafician”, „Eu sunt sculptor”, „Eu sunt decorator” etc.

Un loc aparte în diversificarea activităților de educație plastică în grădiniță revine activităților în grup și a celor individuale. Pentru o dezvoltare plastică mai amplă a creativității copiilor din treapta

preșcolară, curriculumul recomandă studiul elementelor de limbaj plastic, să fie realizat prin aplicarea materialelor și a tehnicilor de artă experimentale pe diverse tipuri de suport și în diverse materiale de artă, aceste condiții creînd un teren fertil pentru dezvoltarea plastică a preșcolărilor.

Modalitățile didactice de diversificare a activităților de educație plastică în grădiniță implică menținerea lor în aria curriculară „Arte” prin similitudinile tematice, a legităților și principiilor comune acestui domeniu. Aplicarea unor materiale de artă sau a unor instrumente de lucru neobișnuite, neuzuale pentru acest tip de activități cum ar fi șervețelele umede, bureta, periuța de dinți, vătuțele igienice, sarea, nisipul, coloranții naturali etc. vor conferi noi dimensiuni experimentărilor artistice ale preșcolărilor.

Alternarea tipurilor de activități specifice acestei discipline cum ar fi activitățile picturale, grafice, de artă decorativă, de modelaj și de constituire artistică vor constitui o modalitate didactică sigură în diversificarea ei ca materie de studiu în grădiniță și o nouă abordare conceptuală în realizarea ei în treapta preșcolară.

Bibliografie

1. Codul Educației în Monitorul Oficial Nr. 319-324 din 24.10.2014.
2. Curriculum la educația plastică în treapta preșcolară, Chișinău, *Prut Internațional*, 2012.
3. Crotti E. Desenele copilului tău, Chișinău, *Litera*, 2010.
4. Drăghicescu S., Drăghicescu F., Educație plastică, București, *Aramis*, 2007.
5. Puică-Vasilache E., Educație plastică/suport de curs, Chișinău, *Policolor*, 2015.
6. Voiculescu E., Pedagogie preșcolară, București, *Aramis*, 2003.